

Diari de Girona

FUNDAT EL 1889

EDITA DIARI DE GIRONA, S.A.

DdG

DIRECTOR GENERAL DE CONTINGUTS: Ferran Belda
 DIRECTOR GENERAL DE GESTIÓ: Juan Antonio López
 SUBDIRECTOR GENERAL DE GESTIÓ: Llorenç Galiana

Director: Jordi Xargayó i Teixidor.

Caps de redacció: Josep Callol (Comarques i Política), David Céspedes (Girona i Suplements), Seccions: Jesús Badenes (Girona), Pep Taberner (Edicions), Oriol Puig (Economia), Jordi Roura (Esports), Daniel Bonaventura (Cultura i Espectacles), Pili Turon (Dominical) i Martí Ferrer (Disseny).

Gerent: Miquel Miró i Oriola. Publicitat: Francesc Martí. Distribució i Promocions: Enric Cullerell. Subscripcions: Pepa Cinca.

Imprimeix: Impressions Intercomarcals SA. Distribució: Grup Logístic Vilarroya, S.L. Telèfon: 972 40 06 30. Dipòsit legal GE-2-1958. Any XLIV.

Opinió

Lluís Busquets i Grabulosa

► lbusquetsg@uoc.edu

RAIMON PANIKKAR, 90 ANYS

L'hereva de la seva monumental biblioteca serà la Universitat de Girona. S'han escrit prop d'una trentena de tesis doctorals sobre el seu pensament

Entre ahir i avui, **Raimon Panikkar** ha fet 90 anys. Si el tinguessin en d'altres cultures les seves aparicions als *mass-media* serien constants. Fa temps que viu una jubilació semidaurada a Tavertet, on fundà Vivàrium. Centre d'Estudis Interculturals i des d'on va preparant la versió italiana dels seus 40 volums d'obra completa. En català la publicarà Fragmenta Editorial sota el títol d'*Opera omnia*. L'hereva de la seva monumental biblioteca serà la Universitat de Girona. S'han escrit prop d'una trentena de tesis doctorals sobre el seu pensament, una desena de les quals han estat publicades. La darrera, en llengua xinesa, té aquest títol en anglès: *After the Collapse of Babel: Raimon Panikkar's Response to the Times Challenge* (Beijing: Religions and Culture Publishing House, 2004). Doctor Honoris Causa per diverses universitats espanyoles i estrangeres (Tübingen, Urbino...), Creu de Sant Jordi (1999), condecorat com a «Chevalier des Arts et des Lettres» pel govern francès (2000), Medalla de la Presidència de la República italiana (2001), ha rebut tota mena de guardons.

Va néixer el 1918 a Barcelona. Frequentà el col·legi de Sant Ignasi de Sarrià, on va treure premi extraordinari de Batxillerat en Ciències i en Lletres. El 1941 es llicencià en Ciències Químiques, després d'haver estudiat tres dels cursos a Bonn, on també cursà Lletres; es llicencià el 1942 a la Universitat de Madrid; allí es doctorà en Filosofia amb una tesi sobre el concepte de naturalesa, que li valgué el premi Menéndez Pelayo d'Humanitats (1946). El mateix any fou ordenat sacerdot després d'estudiar teologia i ser professor al Seminari Conciliar. Secretari del Congrés Internacional de Filosofia celebrat a Barcelona el 1948, a Salamanca fou capellà d'estudiants universitaris fins al 1953. El 1954 es llicencià en Teologia a la Universitat Laterana de Roma i marxà a l'Índia (el 1958 es doctorà en Ciències Químiques a Madrid) i va estar-se a Varanasi fins al 1960, data en què tornà i s'establí a Roma del 1960 al 1963, on es doctorà en Teologia (1961) amb una tesi titulada *El Crist desconegut de l'hinduisme*, participà en el Sínode (1962-63) així com en diverses tasques del Concili Vaticà II, guanyà el concurs de «libero docente» a la Universitat, on ensenyà Filosofia de la Religió, i fou un dels fundadors de Pax Romana, amb estatut consultiu davant de l'ONU. De 1964 a 1971 repartí el seu temps entre Varanasi (ensenyà a la Banaras Hindu University i per dues vegades fou enviat especial del Govern de l'Índia en missió cultural a Amèrica Llatina), Roma, la Universitat de

Harvard (Massachusetts, EUA), on fou professor visitant de 1967 a 1971, i, des de 1972 fins a 1987, catedràtic de Filosofia Comparada de les Religions i d'Història de les Religions al Departament d'Estudis Religiosos de la Universitat de Califòrnia (Santa Bàrbara).

Entre els seus darrers llibres -publicats en moltes llengües, incloses el txec, el xinès o el tamil- podríem esmentar *El silencio de Buddha. Una introducció al ateísmo religioso* (1999, 3a edició), *Lesperit de la política. Homo politicus* (1999), *La intuición cosmoteándrica. Las tres dimensiones de la realidad* (1999), *La plenitud del hombre. Una cristofanía* (1999), *Mito, fede ed ermeneutica* (2000), *El diàleg indispensable. Pau entre les religions* (2003), *De la Mística. Experiencia plena de la vida* (2005), *Entre Déu i el Cosmos, una visió a-dualista de la realitat* (2006)...

Ha estat president de la Societat Espanyola de Ciències de les Religions i de la Societat d'Estudis Índics i Orientals i ha col·laborat en el projecte de l'obra no-vaiorquesa «Classics of Western Spirituality» (a la ratlla d'una vuitantena de volums) i en l'obra *World Spirituality*, que consta de 25 volums, els tres darrers sota la seva direcció. Qui vulgui manejar el seu currículum ha de saber que li han dedicat monogràfics tant la revista espanyola *Antrhopos* com la nord-americana *Cross Currents* i que té dos llibres en homenatge, *Philosophia Pacis. Homenaje a Raimon Panikkar*, amb Miguel Siguán d'editor (1992), i *The Intercultural Challenge of Raimon Panikkar*, del professor de la Universitat estatal de Califòrnia Joseph Prabhu (1996).

Fa uns anys, **Joan Basté**, excol·labora-

«Fa temps que viu una jubilació semidaurada a Tavertet des d'on va preparant la versió italiana dels seus 40 volums d'obra completa»

«El locutor trobava estrany el que insinuava un servidor: que Jesús fos analfabet. "Tots els veritables profetes orientals ho eren", respongué el teòleg»

dor d'aquest diari, m'havia parlat de Vivàrium i m'havia convidat a visitar Panikkar. Vaig llegir algunes publicacions dels temes debatuts a Vivàrium, però mai no el vam visitar junts. Sense voler, fa uns anys m'hi posà en contacte **Antoni Bassas**, fent-li comentar alguns punts del meu llibre sobre Jesús a Catalunya Ràdio. El locutor trobava estrany el que insinuava un servidor: que **Jesús** fos analfabet. «Tots els veritables profetes orientals ho eren», respongué el teòleg senzillament. I demostrà que s'havia llegit el llibre. Li vaig donar les gràcies per Internet. Poc després vam pujar un cop a veure'l amb **L. M. Xirinacs** a Tavertet (ell sí que havia participat en algunes sessions de Vivàrium): volia mostrar-li les elucubracions que havia fet sobre el seu concepte de «tempiternitat». Em semblava que tindria el privilegi d'assistir a un diàleg entre dues mentalitats avantatjades, clarividents i globals com aquelles dues. Dues personalitats que s'havien iniciat entre les coordenades canòniques d'un ordre del catolicisme i s'havien deixat endur per l'Esperit divinal. Tanmateix, al poblet, algú s'avançà a notificar-nos que Panikkar no es trobava del tot bé i Xirinacs no va voler trucar a casa seva de cap de les maneres per no importunar-lo. Ara sé que va ser massa estricte i que li hauríem donat una alegria, perquè l'he vist plorar i emocionar-se davant d'algunes pàgines del *Dietari final*.

Com Xirinacs, Panikkar et pot parlar de l'ànima de Catalunya i de la cura que caldria tenir-ne des de la política. Com ell, Panikkar sap (i lluita i escriu perquè això s'acceleri) que un dia totes les religions es diran filles d'un mateix Déu. També ell sap que la Mística no és un escaló inassolible per als humans normals, sinó una experiència integral i profunda de la vida. Panikkar també ha patit en la pròpia pell que el catolicisme hagi estraferit Jesús tan sovint i l'hagi convertit en una caricatura. A uns quants amics que no fa gaire li vam anar a portar *Glops*, la revista que havia promogut Xirinacs i que té ànsies de continuació, ens va confessar: «En Xirinacs i jo érem ànimes bessones!».

Martí Peraferrer i Vayreda

EL BOSC DE LLUM I SO

Fa molts i molts anys, en una petita vila nascuda entre quatre rius capriciosos hi va passar una història. Els pagesos i artesans d'aquelles contrades, van decidir que per la festa del seu Sant patró i protector

d'aquell humit poble s'hi havia de fer una fira camperola. Cada començament de tardor, tothom qui volia, agafava els seus millors carros, animals, eines o qualsevol objecte digne de ser mostrat i anaven sota una gran, majestuosa i antiga arbreda a fer intercanvi de coneixements, d'experiències i també de valors materials; però sobretot, sobretot, hi anaven per retrobar-se i així certificar amb la seva presència que un any més, havien guanyat la batalla a la dura vida de treballar la terra i coniuire amb el bestiar. L'èxit d'aquella reunió de gremis populars, va arribar a tots els racons de la comarca i com sempre passa, algun espavilat va veure que aquella trobada era el lloc ideal per fer-hi negoci fàcil. Primer hi va arribar un venedor de pomes ensucrades, l'any següent va venir un senyor que portava uns miralls amb formes estranyes que feien les delícies de grans i menuts quan s'hi veien reflectits; i ja des-

prés va ser un no parar de firaires per veure qui portava la cosa més estrofolària per distreure a tots aquells visitants que venien a parlar de les seves coses i de passada escurar-los la butxaca. L'home cocodril, les siameses del Perú, el nen sense cap... una cursa folia per veure qui portava la cosa més estrambòtica, sorprenent i espectacular havia començat. Els pobres pagesos, mig resignats i mig sorpresos van anar reculant posicions enfront d'aquest exèrcit cada cop més extraterrestre. L'antiga i anual retrobada va passar a ser l'excusa perquè la follia de so, llum i diversió a qualsevol preu s'instal·lés en aquella arbreda que un dia havia estat un oasi de sa-

«Els que manaven s'havien adonat que llogar aquells terrenys públics donava diners per pagar altres coses de la gran festa patronal»

vies i de converses profitoses. Ja no es podia escoltar el parlar particular del bestiar, ni la xerrada tranquil·la entre dos amics que es retrobaven. Els somriures ingenus dels nens s'havien tornat crits histèrics, perquè en el seu afany d'expressar la seva fràgil felicitat havien de competir amb una carrera desenfrenada de decibels, de sirenes desbocades, músiques estrangeres competint per imposar-se i venedors enganxats a l'últim invent de la millor microfonía. Els que manaven s'havien adonat que llogar aquells terrenys públics donava diners per pagar altres coses de la gran festa patronal i van decidir que ja els anava bé aquell breu sacrifici. D'aquells pagesos que van fer possible els primers «certàmens», en deien ells, ja no se'n veuen però, els terribles artillugis per distreure, marejar i aprimar les bitlletes, ja passen per sobre de la branca més alta d'aquesta pacient i soferta arbreda.